

[Erik Appel.]

1864. Det betyder ikke, at jeg er imod enhver Form for Hjemmeværn, men jeg forbeholder mig min Stilling, til hele Forsvarsordningen kommer til Debat. Af disse Grunde vil jeg undlade at stemme for Lovforslaget.

Jørgen Jørgensen: Med den Begrundelse, jeg i Gaar fremførte, maa jeg tilraade, at man nu ved Lovforslagets endelige Behandling stemmer imod det.

Starcke: I sin store Tale i Gaar lagde den højtærede Forsvarsminister Diskussionen op i et mere alment militærpolitisk Plan, som gik ud over Spørgsmaalet om et Hjemmeværn. Naar man inden for dette Plan tænker Sagerne igennem, opstaar det Problem, hvad Danmark skal gøre i en Situation, hvor Forsvaret er nedkæmpet eller ophørt. Det viste sig under Krigen, at Frihedsbevægelsens Indsats dels var af aktiv, dels af passiv Art, medens en stor Del af Erhvervslivets Indsats over for Besættelsesmagten var af passiv Art, slow-down-Bevægelsen, Strejkebevægelsen og Generalstrejkebevægelsen. Det er et Spørgsmaal, om disse to Former for Forsvar ikke kan udfolde sig samtidig, og om der ikke for nogle Mennesker er noget mere tiltalende ved den passive Modstand, selv om sikkert Flertallet af Befolkningen føler sig tiltalt af den aktive Modstand. Men i det Øjeblik den aktive Modstand er ophørt, opstaar Problemet Organisering af den passive Modstand, og det kan ikke skjules, at det vilde have en vis Betydning, hvis en saadan passiv Modstand i Forvejen var gennemtænkt og tilrettelagt, og Befolkningen var indstillet derpaa.

Jeg vil derfor tillade mig at spørge den højtærede Forsvarsminister, om han kunde tænke sig at nedsætte en Kommission, som hurtigt skulde arbejde med det Formaal at undersøge Mulighederne for at udarbejde et Forslag til Lov om Myndighedernes og Befolkningens Forberedelse af en paa ikke voldelige Metoder byggende Holdning over for en fremmed Besættelsesmagt.

Saa vidt jeg forstaar, ligger denne Opgave ikke i Forsvarskommissionens Kommissorium, og da den er en Side af det reelle Forsvarsproblem, som ikke hidtil er blevet gennemdiskuteret og gennemundersøgt, saa vilde det være vigtigt, hvis en hurtigt arbejdende Kommission kunde tage dette Spørgsmaal under Behandling, og jeg vil derfor gerne spørge den højtærede For-

svarsminister, om han kan give Tilsagn om Nedsættelse af en saadan Kommission.

Forsvarsministeren (Rasmus Hansen):

Ja, jeg erkender, at det ærede Medlem Hr. Starcke har Ret i, at det Problem, som han her beskæftigede sig med, hvis Katastrofen skulde ske, kan komme til at foreligge, altsaa om de Foranstaltninger, der bør træffes, naar et dansk Forsvar maatte være nedkæmpet, men jeg kan ikke give noget Tilsagn om at ville medvirke til Nedsættelse af en Kommission til Behandling af dette Problem. Jeg kan ikke forestille mig, at det er et Problem, som vil være egnet til Kommissionsbehandling. Jeg tror, at det bedst kan behandles paa helt anden Maade.

Starcke: Jeg kan desværre ikke takke den højtærede Forsvarsminister for hans Svar. Jeg mener netop, det er et Problem, som i høj Grad vil egne sig til Kommissionsbehandling, idet det vil være ganske overordentlig klogt i Forvejen at koordinere alle de sagkyndige Kræfter, som er i Stand til at se til Bunds i dette Problem, Sociologer, Psykologer, Reklamefolk og Repræsentanter for Fagforeningerne og Arbejderbevægelsen, i hvis Hænder det for en meget stor Del vil ligge, og at tage Problemet op til Undersøgelse, ja, for at sige det lidt stærkere: det kan maaske blive udlagt som en Forsømmelse, at man ikke i Tide har gennemtænkt Problemet. Jeg skal derfor henstille til det høje Ting at gennemtænke dette Problem og tage Stilling til det, og derfor vil jeg gerne komme med et Forslag til en motiveret Dagsorden, idet jeg dog udmærket ved, at den højtærede Forsvarsminister sikkert vil mene, at det igen er at sinke Folketingets Tid. (Stemmer: Hør!) Ja, der er nogle Mennesker, som mener, det er nødvendigt at sige Hør, men da det dog af den højtærede Forsvarsminister er indrømmet, at det er et reelt Problem, som spillede en stor Rolle under den sidste Besættelse, at det er et reelt Problem, som maaske kan komme til at spille en endnu større Rolle under den næste Besættelse, saa er det et alvorligt Spørgsmaal, og derfor vil jeg stille følgende Forslag til en motiveret Dagsorden:

„Idet Folketinget fortsætter Behandlingen af det foreliggende Lovforslag, opfordrer Tinget Regeringen til at nedsætte en hurtigt arbejdende Kommission med det Formaal at undersøge Mulighederne for at udarbejde Forslag til Lov om Myndighedernes og Befolkningens-